

Tilbagebetaling af sociale ydelser - oplysningspligt

FOB nr. 81.263

Udtalt over for den sociale ankestyrelse, at bestemmelsen i bistandslovens § 25 om tilbagebetaling af ydelser, der er modtaget med urette, må antages at tage sigte på de typiske tilfælde, hvor forvaltningen ikke ved sit forhold har medvirket til, at der er sket en fejlagtig udbetaling, og at afgørelsen af, om der kan stilles krav om tilbagebetaling i tilfælde, hvor fejlen ikke i det væsentlige kan tilregnes modtagerens forhold, som udgangspunkt må bero på en vurdering af, hvem af parterne der er nærmest til at bære risikoen for det passede.

Under henvisning hertil henstillet til ankestyrelsen, at behandlingen af en konkret sag blev genoptaget.

(J. nr. 1981-440-040).

A klagede over en afgørelse fra den sociale ankestyrelse, hvorved ankestyrelsen havde tiltrådt en afgørelse fra social- og sundhedsforvaltningen i Københavns kommune, sikringsafdelingen, om, at A skulle tilbagebetale 18.113 kr. i for meget udbetalt hjælp efter bistandslovens § 43 og 200 kr. i for meget udbetalt invalidepension.

Det fremgik af sagens oplysninger, at A var født den 31. december 1918, og at hun den 23. oktober 1937 havde indgået ægteskab med B.

Den 21. april 1972 udfyldte A skema om begæring om invalidepension, og den 4. maj 1972 blev skemaet gennemgået med hende i social- og sundhedsforvaltningen i København, bistands- og pensionskontoret i Vilhelm Thomsens Allé. Ved sin underskrift på pensionsskemaet forpligtede A sig til »straks at give magistraten (socialkontoret) underretning om enhver forandring i sine personlige og økonomiske forhold, som kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af pensionen«. Under oplysningerne om sine økonomiske forhold oplyste A om »underholdsbidrag fra nuværende eller tidligere ægtefælle«, at hun i det senest forløbne kalenderår havde modtaget 1.200 kr.

Den 9. marts 1973 blev A af invalideforsikringsretten tilkendt laveste invalidepension.

Den 25. februar 1976 udfyldte A skema om begæring om forhøjelse af den tidligere tilkendte invalidepension. Som i 1972 skrev A under på, at hun forpligtede sig til straks at give magistraten (socialkontoret) underretning om »enhver forandring i mine personlige og økonomiske forhold, som kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af pensionen«.

Den 26. august 1976 fik A afslag på sin ansøgning om forhøjelse af invalidepensionen fra revaliderings- og pensionsnævnet for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Den 29. september 1976 henvendte A sig til bistands- og pensionskontoret i Vilhelm Thomsens Allé, hvor hun oplyste, at hendes mand havde forladt hjemmet den 8. september 1976, at der var indgivet separationsbegæring til Københavns overpræsidium, og at »parterne skulle møde til mægling den 22. september 1976«. Socialforvaltningen anførte i et notat på oplysningsarket af samme dato, at A's pensionsmæssige status var ændret til »forladt kvinde«, og i notatet er videre anført:

»Indt/formue benægtes.

BS-skema er udleveret ons. d. 20.9.76.

Vil møde 1.10.76 om suppl. hjælp.

...«

Notatet var underskrevet af den sagsbehandler, C, som A senere har henvist til, jfr. nedenfor s. 266.

På oplysningsarket var der den 1. oktober 1976 noteret følgende:

»Pens. møder ang. suppl. hjælp til laveste IP. Pens., der er 57 år, har slidgigt i ryggen. Har senest arbejdet v/rengøring for 10 år siden. Pens. kan ikke påtage sig arbejde fremover. Pens. vil anke neg.kendelse vedr. ans. om højere IP...«

(Ved denne lejlighed talte A med en anden sagsbehandler end den sagsbehandler, som hun havde talt med ved mødet den 29. september 1976).

Samme dag modtog pensionskontoret fra Københavns Almennyttige Boligselskab et ansøgnings-skema om boligsikring, som A havde udfyldt og indleveret til boligselskabet den 9. september 1976. I skemaet havde A om sine indtægtsforhold oplyst, at hun modtog laveste invalidepension.

Samme dag (1. oktober 1976) blev A ved Københavns overpræsidiiums bevilning separeret fra B bl.a. på vilkår »i overensstemmelse med ægtefællernes aftale«, således at B betalte bidrag til A's underhold efter overøvrighedens bestemmelse »indtil videre 400 kr. månedlig«.

Ved en personlig henvendelse til bistands- og pensionskontoret den 5. oktober 1976 fik A oplyst, at hendes boligsikringsansøgning var modtaget.

Den 21. oktober 1976 foretog bistands- og pensionskontoret en beregning af A's boligsikring på grundlag af oplysninger om, at hun havde 683 kr. månedlig i pension og supplerende hjælp 980 kr. månedlig.

På bistands- og pensionskontorets oplysningsark var herefter anført en række notater om, at der udbetaltes A løbende supplerende hjælp, og i forbindelse med denne hjælps fornyelse var noteret: »forh. uforandr.«

Om beregningerne af de sociale ydelser var på oplysningsarkene noteret, at bistands- og pensionskontoret fra skatteforvaltningen havde modtaget nye skattekort m.v.

Københavns overpræsidium traf den 14. april 1977 afgørelse om, at hustrubidraget til A med virkning fra den 1. maj 1977 og indtil videre var forhøjet til 700 kr. pr. måned.

I begyndelsen af 1978 mødte A på bistandskontoret og anmodede om hjælp til udfærdigelse af selvangivelse for 1977. Hun blev i den forbindelse instrueret om at rette henvendelse til rodekantoret.

Den sociale ankestyrelse havde den 21. april 1977 tiltrådt revaliderings- og pensionsnævnets afslag af 26. august 1976 på A's ansøgning om forhøjelse af invalidepension. Den 3. april 1978 ansøgte A på ny gennem bistands- og

pensionskontoret i Vilhelm Thomsens Allé revaliderings- og pensionsnævnet om forhøjelse af invalidepensionen. Ansøgningsskemaet blev udfyldt af A's sagsbehandler. A anmodede samtidig om fornyelse af den supplerende hjælp, og i den anledning var der i forvaltningens oplysningsark noteret:

»Indt. + formue benægtes«.

Københavns Overpræsidium traf den 28. april 1978 afgørelse om, at hustrubidraget til A fra den 1. marts 1978 og indtil videre udgjorde 950 kr. pr. måned.

Som grundlag for en stillingtagen til A's ansøgning om forhøjelse af invalidepension indhentede bistands- og pensionskontoret lægelige oplysninger, og af disse lægelige oplysninger fremgik det ifølge et notat af 15. august 1978 på forvaltningens oplysningsark, at »pens. flere gange har genoptaget samlivet med sep. mand«. I den anledning indhentede forvaltningen oplysninger fra Københavns overpræsidium, som meddelte, at A efter separationen den 1. oktober 1976 var blevet separeret på ny den 21. februar 1978, og at det var pålagt B at betale 950 kr. månedlig i hustrubidrag. I forvaltningens journalark var herefter noteret, at A den 14. april 1978 havde lovet at indsende sin separationsbevilling, og at forvaltningen den 3. august 1978 havde rykket hende herfor.

Da oplysningerne om, at A modtog hustrubidrag, var nye for forvaltningen, blev hun indkaldt til en drøftelse herom med forvaltningen.

Under et møde på bistands- og pensionskontoret i august 1978 benægtede A at have genoptaget samlivet med B.

Hun forklarede, at hun af og til havde overnattet hos B på grund af hans sygdom. I notatet på oplysningsarket var videre noteret: »Erklærer at have hustrubidrag 950 kr. mdl.« I notatet var videre anført: »Pens. erklærer at have handlet i god tro - mente det var tilstrækkeligt, at det blev opgivet til skattev.«

Efter at have indhentet yderligere oplysninger om sagen meddelte socialforvaltningen A, at hun havde fået udbetalt for meget i bistandshjælp og i invalidepension, og forvaltningen rejste spørgsmål om tilbagebetaling af det for meget udbetalte beløb. A afviste dette under henvisning til, at hun havde handlet i god tro.

Efter brevveksling mellem A, bistands- og pensionskontoret og sikringsafdelingen meddelte sikringsafdelingen i skrivelse af 25. januar 1980 A, at hun skulle tilbagebetale et beløb på 200 kr., som hun havde fået udbetalt for meget i invalidepension i tiden 1. december 1977 - 30. april 1978, og et beløb på 18.113 kr., som hun havde fået udbetalt for meget i bistandshjælp i perioden 1. oktober 1976 - 31. august 1978 (i dette beløb modregnede sikringsafdelingen dog et tilgodehavende, som A havde, fordi hun den 1. maj 1978 var tilkendt enkepension, således at det beløb, A skulle tilbagebetale til forvaltningen, blev 17.114 kr.).

Det fremgik af den nævnte brevveksling, at A gjorde gældende, at hun ikke var blevet informeret om, at hun havde oplysningspligt vedrørende hustrubidraget, mens socialforvaltningen var af den opfattelse, at A var informeret om sin oplysningspligt ved samtale i forvaltningen den 4. maj 1972. Endvidere fremgik oplysningspligten af ansøgningsskemaet, som A udfyldte i 1972 om invalidepension, samt af skrivelsen, hvorved A fik meddelelse om, at hun var tilkendt pensionen. (Jeg kunne ikke fra socialforvaltningen få oplysninger om, hvorledes A i givet fald skulle have fået underretning om oplysningspligten ved tilkendelsen af invalidepensionen. Jeg indhentede fra sikringsstyrelsen kopi af den fortrykte kendelse, som invalideforsikringsretten anvendte i 1972. På denne kendelses bagside var trykt et uddrag af invalidepensionsloven,

men ikke lovens bestemmelse om oplysningspligt). Orientering om oplysningspligten var påtrykt ansøgningskemaet om forhøjelsen af invalidepensionen, som A underskrev den 25. februar 1976.

A klagede over sikringsstyrelsens afgørelse til den sociale ankestyrelse, og A redegjorde både mundtligt og skriftligt over for styrelsen for sin opfattelse af sagen. Også social- og sundhedsforvaltningen i Københavns kommune redegjorde for sin opfattelse af sagen over for den sociale ankestyrelse. En sammenfatning af det, som A og socialforvaltningen havde anført, blev givet i den sociale ankestyrelses skrivelse af 26. marts 1981, hvor der var anført følgende:

»...

Det fremgår af sagen, at ansøgeren den 18. august 1978 har oplyst, at hun havde handlet i god tro, da hun mente, at det var tilstrækkeligt at opgive indtægterne til skattevæsenet.

Bistands- og sikringsafdelingen har henvist til invalidepensionslovens § 29 og 30 og bistandslovens § 25 og har lagt vægt på, at ansøgeren den 7. april 1978 (formentlig en skrivefejl for den 3. april 1978; min bemærkning) på forespørgsel har benægtet at have indtægter udover pensionen og den supplerende hjælp.

Ansøgeren har i forbindelse med anken forklaret, at da hun i 1976 henvendte sig til bistandskontoret for at få ændret sin boligsikring, fik hun at vide, at hun var berettiget til hjælp efter bistandslovens § 43, og hun blev ikke udspurgt om indtægter.

Da hun i 1978 søgte om forhøjelse af invalidepension, var det sagsbehandleren, der udfyldte skemaet og til ansøgeren havde sagt: »De arbejder jo ikke, så De har jo ingen indtægt, så der kan vi roligt skrive nej«.

Ansøgeren henviser til, at hun i 1972, da hun søgte invalidepension, selv udfærdigede skemaet og oplyste om hustrubidrag, og at hun er sikker på, at hun, hvis hun selv i ro og mag havde haft lejlighed til at udfylde, også denne gang ville have oplyst om hustrubidraget.

Hun benægter, at hun nogensinde er direkte udspurgt, om hun havde indtægter, og at have besvaret dette spørgsmål benægtende.

...«

På grundlag af det oplyste besluttede den sociale ankestyrelse på møde den 25. februar 1981 at tiltræde sikringsafdelingens afgørelse om, at A skulle tilbagebetale den for meget udbetalte bistandshjælp og invalidepension. Ankestyrelsen henviste i skrivelsen af 26. marts 1981 til A til bistandslovens §§ 18 og 25 samt invalidepensionslovens §§ 29 og 30 og meddelte herefter, at styrelsen ikke fandt »grundlag for at tilsidesætte socialforvaltningens krav om tilbagebetaling af den for meget udbetalte bistandshjælp og invalidepension«.

I sin klage til ombudsmanden beskrev A hændelsesforløbet omkring den 1. oktober 1976 således:

»...

Først i oktober i 1976 henvendte jeg mig på bistandskontoret, fik en samtale med socialrådgiver (C), hvor jeg forklarede, at jeg var blevet separeret 1. oktober 1976, og om, hvordan jeg skulle forholde mig angående min boligsikring. (C) forklarede mig, at det skulle hun nok ordne for mig, og jeg skulle høre nærmere, jeg sagde tak og gik - (C) kom ud på gangen og kaldte på mig og underrettede mig om, at jeg skulle have supplerende hjælp, da jeg modtog laveste invaliderente, og det var jeg berettiget til, da jeg spurgte om det var et

beløb, som jeg skulle have hver måned, svarede hun ja. I april 1978, da mit helbred var blevet dårligere, mente (C), at jeg skulle søge at få min pension forhøjet. (C) skrev skemaet og skrev mine sygdomme ned og spurgte mig tilsidst »(A) De arbejder jo ikke, så De har jo ingen indtægt, så der kan vi roligt skrive nej«.

...«

A tilføjede, at hun aldrig på bistandskontoret var blevet spurgt, om hun fik udbetalt hustrubidrag.

I en udtalelse i anledning af klagen anførte social- og sundhedsforvaltningen i Københavns kommune følgende:

»...

Det fremgår af vedlagte kopi af oplysningsark »trang 1« af 29. juni 1976 (formentlig en skrivefejl for den 29. september 1976; min bemærkning), at pågældende benægtede indtægt og formue. Den 1. oktober blev der givet bevilning til separation, og ifølge forevist dokumentation fra tidligere ægtefælle har hustrubidraget andraget 400 kr. månedligt fra 1. oktober 1976 til 1. maj 1977, hvor bidraget blev forhøjet til 700 kr. månedligt. Der er på intet tidspunkt givet oplysning om hustrubidrag, ej heller i forbindelse med forhøjelse af dette.

I henhold til invalidepensionslovens § 29 påhviler det en pensionist at give socialforvaltningen meddelelse om enhver forandring i sine økonomiske forhold, som kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af ydelserne. En tilsvarende oplysningspligt er fastsat i bistandslovens § 18.

Den 25. februar 1976 udfyldte pågældende selv skema om begæring om forhøjelse af tidligere invalidepension. På nævnte skema fremgår af den trykte tekst, placeret lige over underskriften, at ansøgeren er forpligtet til straks at give magistraten (socialkontoret) underretning om enhver forandring i personlige og økonomiske forhold.

Også på baggrund heraf finder man fortsat, at oplysningspligten ikke kan være klienten ubekendt, idet det tillige skal bemærkes, at såfremt pågældende havde givet oplysning om hustrubidrag i relation til sin pension, ville dette på samme tid have bevirket, at supplerende hjælp efter bistandslovens § 43 ville være reduceret.

...«

I en udtalelse i anledning af klagen henholdt den sociale ankestyrelse sig til sin afgørelse.

Under en samtale med nogle af mine medarbejdere anførte A på ny, at det havde været hendes opfattelse, at hustrubidraget var »noget privat mellem hende og hendes mand«, og at det ikke »kom bistandskontoret ved«, men at hun havde opgivet det til skattevæsenet som B-indkomst. Det havde været A's opfattelse, at den supplerende bistandshjælp var noget, hun *skulle* have (ligesom pensionen).

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»Social- og sundhedsforvaltningens og den sociale ankestyrelses afgørelser om, at De ikke har været berettiget til at modtage de beløb i bistandshjælp og invalidepension, som nu kræves tilbagebetalt, kan ikke

give mig anledning til bemærkninger. Efter det oplyste bestrider De heller ikke, at De har fået for meget udbetalt.

Det er imidlertid ikke efter bistandsloven og invalidepensionsloven et tilstrækkeligt grundlag for at kræve for meget udbetalt hjælp tilbagebetalt, at det efterfølgende konstateres, at hjælpmodtageren (uberettiget) har modtaget for meget henholdsvis bistandshjælp og invalidepension. Bistandsloven (lov nr. 333 af 9. juni 1974 om social bistand) indeholder følgende bestemmelser af betydning for tilbagebetalingsspørgsmålet:

§ 17:

»Den myndighed, der behandler en sag efter denne lov, kan pålægge den, der søger bistand, at medvirke til sagens oplysning...«

§ 18:

»Den, der modtager social bistand, har pligt til at underrette det sociale udvalg om forandringer i sine forhold, der kan medføre, at bstanden indskrænkes eller ophører.«

§ 25:

»Har en person undladt at give oplysninger som krævet i § 18 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget modtager ydelser efter denne lov, træffer det sociale udvalg beslutning om tilbagebetaling af det beløb, der er modtaget med urette.«

Om den nærmere forståelse af disse bestemmelser har socialministeren fastsat regler i cirkulære nr. 140 af 15. august 1975 om bistandslovens almindelige bestemmelser. I cirkulærets pkt. 28 er anført følgende om forståelsen af bistandslovens § 17:

»Oplysningerne må i første række komme fra *ansøgeren selv*: Den pågældendes begrundelse for at søge en bestemt form for bistand vil som regel kunne danne udgangspunkt for bedømmelse af sagen. Herudover må sagsbehandleren bede ansøgeren om supplerende oplysninger.

...«

Lov om invalidepension (senest lovbekendtgørelse nr. 677 af 15. december 1978) indeholder i §§ 29 og 30 følgende bestemmelser af betydning for tilbagebetalingsspørgsmålet:

§ 29:

»Det påhviler en invalid, som oppebærer ydelser efter denne lov, at give det sociale udvalg underretning om enhver forandring i sine økonomiske og personlige forhold, som kan formodes at medføre nedsættelse eller

bortfald af ydelserne, ligesom det sociale udvalg selv skal være opmærksom på, om sådan forandring indtræder.«

§ 30:

»Har en person undladt at give oplysninger som krævet i § 29 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget oppebåret ydelser efter denne lov, skal det beløb, der med urette er oppebåret, tilbagebetales af den pågældende, eventuelt hans dødsbo. ...«

Til min bedømmelse foreligger alene spørgsmålet om, hvorvidt jeg kan kritisere, at den sociale ankestyrelse har tiltrådt social- og sundhedsforvaltningens afgørelse om at kræve den for meget udbetalte hjælp efter bistandsloven og invalidepensionsloven tilbagebetalt.

Det er social- og sundhedsforvaltningens og ankestyrelsens opfattelse, at De har tilsidesat Deres oplysningspligt efter de ovennævnte bestemmelser ved ikke at meddele socialforvaltningen, at De modtog hustrubidrag fra Deres fraseparerede mand.

Ved min bedømmelse af sagen må jeg tage mit udgangspunkt i, at den ret til hustrubidrag, der blev tillagt Dem i forbindelse med separationen ved bevilling af 1. oktober 1976, beroede på en aftale mellem Dem og Deres fraseparerede mand. Denne aftale må være indgået før meddelelsen af separationsbevillingen, formentlig omkring tidspunktet for mæglingen, der efter det oplyste fandt sted den 22. september 1976. Jeg må således lægge til grund, at De ved Deres henvendelse til bistandskontoret i slutningen af september måned 1976 var bekendt med, at der efter separationen ville tilkomme Dem et hustrubidrag på indtil videre 400 kr. om måneden. Jeg må endvidere lægge til grund, at den fejl med hensyn til beregningen af størrelsen af den supplerende hjælp efter bistandslovens § 43, der har givet anledning til den helt overvejende del af tilbagebetalingskravet, ikke ville være opstået, hvis De allerede da havde oplyst, at De efter separationen ville modtage hustrubidrag.

Efter dansk rets almindelige regler om tilbagebetaling af beløb, der er modtaget med urette, ville de nævnte forhold imidlertid ikke uden videre udgøre et tilstrækkeligt grundlag for et krav om tilbagebetaling. For så vidt den fejl, som har ført til, at der i et foreliggende tilfælde med urette er udbetalt for meget, ikke i det væsentlige kan tilregnes modtagerens forhold, må afgørelsen af, om der kan stilles krav om tilbagebetaling, som udgangspunkt bero på en vurdering af, hvem af parterne der er nærmest til at bære risikoen for den opståede fejl.

Efter min opfattelse kan dette udgangspunkt ikke anses for fraveget ved bestemmelsen i bistandslovens § 25, der må forstås således, at den ta-

ger sigte på de typiske tilfælde, hvor forvaltningen ikke - eller dog ikke i et omfang, der kan tillægges selvstændig betydning - ved sit forhold har medvirket til, at der er sket en fejl.

I den foreliggende sag er forholdet det, at De omkring den 1. oktober 1976 henvendte Dem til bistandskontoret med henblik på at opnå bolig-sikring. De oplyste i denne forbindelse bl.a., at Deres mand havde forladt Dem, at der var indgivet separationsbegæring, og at mægling fandt sted den 22. september 1976. På dette grundlag tog forvaltningen initiativ til, at der tillige skete regulering af Deres invalidepension, og at der tillagdes Den supplerende hjælp efter bistandslovens § 43.

Efter min mening burde socialforvaltningen i hvert fald under disse om-stændigheder have bedt Dem om at fremsende eller forevise Deres se-parationsbevilling. Hvis forvaltningen havde anmodet om at få bevillingen til gennemsyn, ville man straks være blevet opmærksom på Deres ret til underholdsbidrag, og den fejlagtige beregning havde været undgået.

Forvaltningen havde vel en særlig anledning til at se bevillingen som føl-ge af, at den sociale begivenhed, der dannede grundlag for Deres hen-vendelse, netop var separationen. Men socialforvaltningen havde derud-over en selvstændig begrundelse for at søge tilvejebragt nærmere oplys-ninger om, hvorledes der i forbindelse med separationen efter det lang-varige ægteskab mellem Dem og Deres daværende mand blev forholdt med hensyn til hustrubidrag, idet forvaltningen efter bistandslovens § 8 i givet fald ville have mulighed for at indtræde i retten til at få fastsat hu-strubidrag.

Jeg finder i øvrigt anledning til i denne forbindelse mere almindeligt at bemærke, at socialforvaltningen, uanset bistandslovens bestemmelser om bistandsmodtagerens oplysningspligt, naturligvis i rimeligt omfang bør tilstræbe, at det ikke senere bliver aktuelt at rejse krav om tilbagebe-taling.

Det fremgår af det anførte, at der efter min opfattelse ikke i det forelig-gende tilfælde er tilstrækkeligt grundlag for ensidigt at placere risikoen for det passerede hos Dem.

Jeg må forstå social- og sundhedsforvaltningens og den sociale ankesty-relses afgørelser og udtalelser til mig således, at afgørelsen om at stille krav om tilbagebetaling over for Dem alene eller dog i helt overvejende grad er begrundet med, at De burde have oplyst socialforvaltningen om, at De modtog hustrubidrag.

Da forvaltningens og styrelsens afgørelser således efter min opfattelse er truffet på et utilstrækkeligt grundlag, har jeg samtidig hermed henstillet til den sociale ankestyrelse, eventuelt sammen med social- og sundhedsforvaltningen i Københavns kommune, at genoptage sagens behandling, og ved overvejelsen af, i hvilket omfang tilbagebetalingskravet kan/bør fastholdes, at inddrage de oplysninger, der er anført i det foregående.

...«

Supplerende oplysninger om sagen

A anlagde sag ved østre Landsret mod Den Sociale Ankestyrelse med påstand om, at ankestyrelsen blev tilpligtet at anerkende, at tilbagebetalingspligten ikke kunne gøres gældende.

Ved østre Landsret dom af 19. oktober 1987 blev Den Sociale Ankestyrelse frifundet. Retten anførte:

»Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at sagsøgeren ved to lejligheder i socialforvaltningen er blevet udspurgt om indtægt og formue, og at hun har undladt at give korrekte oplysninger. Betingelserne for tilbagebetalingspligt i bistandslovens § 25 og invalidepensionslovens § 30 er herefter opfyldt. Der findes ikke af socialforvaltningen at være udvist fejl af en sådan karakter, at sagsøgeren på dette grundlag kan fritages for at opfylde den ved sagsøgtes afgørelse fastsatte tilbagebetalingspligt.

A ankede landsrettens dom til Højesteret, der ved dom af 19. oktober 1988 bestemte, at Den Sociale Ankestyrelse skulle anerkende, at tilbagebetalingskravet ikke blev gjort gældende.

I dommen var anført følgende:

»Bestemmelsen i bistandslovens § 25, stk. 1, nr. 1, og tilsvarende bestemmelser i andre sociale love, må efter ordlyden og i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelserne, jf. Folketingstidende 1973-74, tillæg A, 2. samling, sp. 691, forstås således, at den ubetingede tilbagebetalingspligt - også i de tilfælde, hvor modtageren ikke har overholdt oplysningspligten i § 18 - alene omfatter ydelser, som uberettiget er modtaget mod bedre vidende.

Appellanten, der er født i 1918 og havde været gift siden 1937, modtog fra 1972 laveste invalidepension. I ansøgningen herom af 21. april 1972 havde hun oplyst, at hun havde været separeret i ca. 5 år indtil den 19. april og herunder havde modtaget hustrubidrag. Da hun i forbindelse med separationsforhandlingerne omkring den 1. oktober 1976 henvendte sig til socialforvaltningen for at tale om sin husleje, blev hun efter det oplyste henvist til den samme sagsbehandler, som i 1972 havde behandlet hendes ansøgning om invalidepension. Hun fortalte, at der var indgivet separationsbegæring og afholdt mægling, men det må lægges til grund, at hun ikke blev spurgt, om hun skulle have hustrubidrag eller anmodet om at indsende separationsbevillingen. Socialforvaltningen søgte heller ikke ved henvendelse til Overpræsidiets eller på anden måde spørgsmålet om hustrubidrag oplyst.

Under disse omstændigheder finder Højesteret det betænkeligt at fastslå, at hun inden henvendelsen til socialforvaltningen den 3. april 1978 har haft et sådant kendskab til de modtagne hustrubidrags betydning for beregningen af hendes ydelser efter bistandsloven og invalidepensionsloven, at der er grund-

lag for at pålægge hende en ubetinget tilbagebetalingspligt for ydelser udbetalt før denne dato.

Højesteret tager herefter appellants påstand til følge.«